

Ocena jakości powietrza we Wrocławiu

Raport z badań sondażowych 2017

Wrocław, maj 2017

Wstęp

Zima w sezonie 2016/2017 pierwszy raz w najnowszej historii Polski ukazała w pełni w przekazach medialnych problem smogu w powietrzu. Stało się tak m.in. z powodu rekordowo złych wskazań pomiarów jakości powietrza.

W wyniku tej niespodziewanej kampanii medialnej przedstawiciele rządu zadeklarowali działania na rzecz poprawy jakości powietrza.

Czy ten strumień informacji, który przetoczył się przez media zmienił świadomość społeczeństwa polskiego? Czy kwestia smogu i zanieczyszczenia powietrza stała się rzeczywiście problemem ogólnospołecznym?

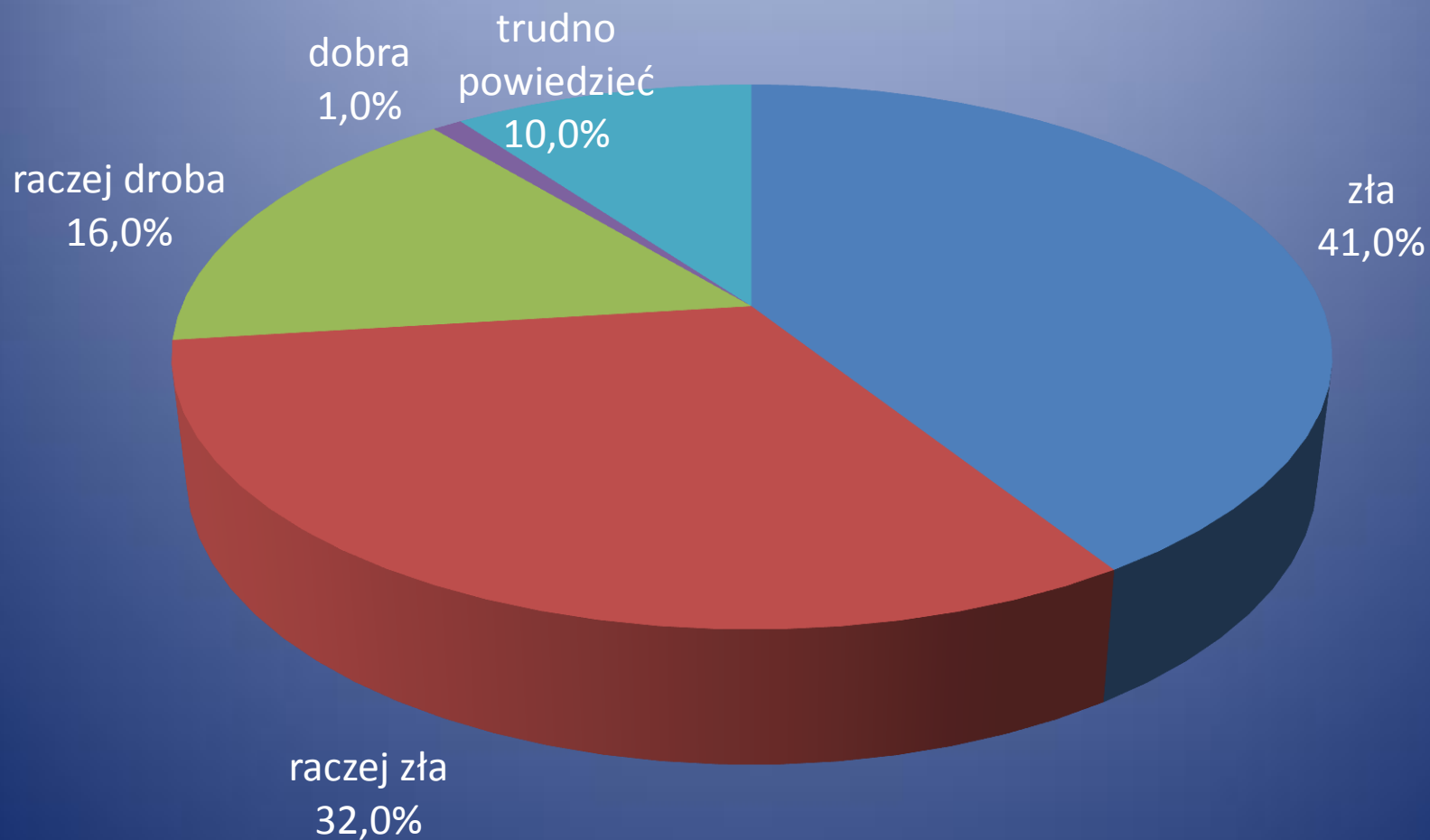
O ocenę jakości powietrza zapytano 500 mieszkańców Wrocławia. Badanie wykonano w dniach 24–30 kwietnia 2017 roku na reprezentatywnej próbie dorosłych wrocławian (powyżej 18 roku życia).

Ocena jakości powietrza

Ocena jakości powietrza we Wrocławiu w sezonie grzewczym dokonana przez samych wrocławian z roku na rok jest coraz gorsza. W sondażu w 2014 r. — ocenę negatywną wystawiało 40% respondentów, a 57% oceniało pozytywnie jakość wrocławskiego powietrza w sezonie grzewczym. W 2016 negatywnie powietrze oceniało we Wrocławiu już 57,4 % respondentów. Natomiast w 2017 r. złą i raczej złą ocenę powietrza wystawia w sumie już 73 % wrocławian i tylko 17 % ocenia powietrze dobrze.

Wykres 1

Jak Pan(i) ocenia jakość powietrza we Wrocławiu w sezonie grzewczym, czyli w okresie jesiennym i zimowym, kiedy większość budynków jest ogrzewana? Czy według Pana(i) opinii jest ona:



Smog a zdrowie

Związek zatrutego powietrza z zagrożeniem dla zdrowia też jest bardziej widoczny w tym roku (88 %), choć rok wcześniej obawy o zdrowie w kontekście jakości powietrza wyrażała też bardzo duża grupa osób (ok. 77 %). Wzrost świadomości społecznej na temat związku smogu ze zdrowiem najlepiej jednak widać w odniesieniu do danych uzyskanych w 2014 r. Wówczas refleksja o zanieczyszczonym powietrzu we Wrocławiu w kontekście możliwych problemów zdrowotnych występowała u 65% respondentów, a aż 32% nie kojarzyło jakości powietrza z własnym lub rodziny zdrowiem.

Tabela 1

Ocena skutków jakości powietrza dla zdrowia (dane w procentach)

Czy uważa Pan(i), że jakość powietrza we Wrocławiu może w przyszłości mieć negatywne skutki dla zdrowia Pana(i) lub członków Pana(i) rodziny?	2017	2016
nie	1,0	3,0
raczej nie	6,0	15,2
raczej tak	30,0	31,6
tak	58,0	45,8
trudno powiedzieć	5,0	4,4
Ogółem	100,0	100,0

Ocena działań władz miast wobec problemu zanieczyszczenia powietrza.

Krytyczna ocena wrocławskiego powietrza nie mogła nie mieć związku z oceną działań władz miasta. O ile rok temu 57 % wrocławian uznawało, że władze Wrocławia nie podejmują wystarczających działań na rzecz rozwiązania problemu zanieczyszczenia powietrza, o tyle dziś tak uważa już 61 %. Jest to niewielki, ale jednak wzrost opinii krytycznych.

Tabela 2
Ocena działań władz miasta (dane w procentach)

Czy uważa Pan(i), że władze miasta podejmują wystarczające działania w celu wyeliminowania problemu zanieczyszczenia powietrza w sezonie grzewczym?	2017	2016
nie	61,0	57,0
tak	15,0	15,0
trudno powiedzieć	24,0	28,0
Ogółem	100,0	100,0

Dostęp do informacji – nastąpiła poprawa

Poprawiła się natomiast ocena władz miasta w kwestii dostępu mieszkańców do informacji na temat zagrożeń dla zdrowia związanych z zanieczyszczeniem powietrza - rok temu blisko 70 % wrocławian oceniało negatywnie ten aspekt. Dziś ta liczba zmalała do 51 %

Tabela 3

Ocena rzetelności informowania o zagrożeniach dla zdrowia (dane w procentach)

Czy uważa Pan(i), że władze miasta informują rzetelnie mieszkańców o zagrożeniach dla ich zdrowia związanych z zanieczyszczeniem powietrza?	2017	2016
nie	51,0	69,4
tak	26,0	14,4
trudno powiedzieć	23,0	16,2
Ogółem	100,0	100,0

Czy opinia publiczna wpływa na władze miasta? Trudno powiedzieć...

Czy opinia publiczna przekłada się na działania władz miasta w sprawie zanieczyszczenia powietrza? Rok temu negatywnej odpowiedzi na to pytanie udzielało prawie 48 % wrocławian.

Dziś ten odsetek zmalał do 41 %. Zmalała jednak również liczba pozytywnych ocen – rok temu było to 24 %, obecnie to tylko 16 %. Widać, że respondenci mają problem z oceną tego czy opinia mieszkańców przekłada się na działania władz Wrocławia w sprawie poprawy jakości powietrza – aż 43 % nie wie jak ocenić tę kwestię.

Tabela 4

Ocena działań władz miasta w kontekście opinii publicznej (dane w procentach)

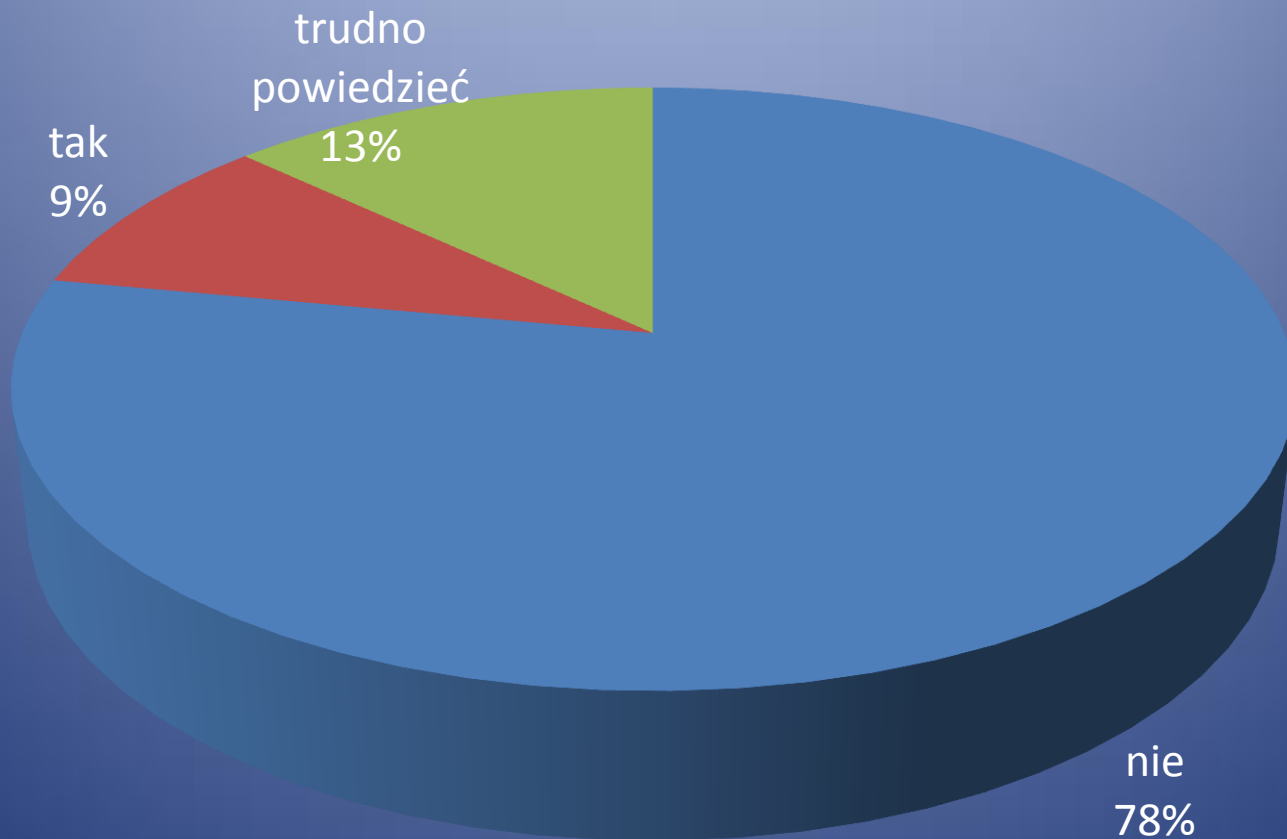
Czy uważa Pan(i), że władze miasta biorą pod uwagę głos opinii społecznej w sprawie zanieczyszczenia powietrza?	2017	2016
nie	41,0	47,6
tak	16,0	24,4
trudno powiedzieć	43,0	28,0
Ogółem	100,0	100,0

A jak sobie radzi rząd z zatrutym powietrzem? Kiepsko...

Władze miasta mogą pocieszać się tym, że w sprawie poprawy powietrza zdecydowanie gorzej wrocławianie oceniają działania polskiego rządu. Aż 78 % uznaje postawę rządu za niewystarczającą dla rozwiązania problemu zanieczyszczenia powietrza. Pozytywnie działania rządu w tej kwestii ocenia tylko 9 % mieszkańców Wrocławia.

Wykres 2

Czy uważa Pan(i), że polski rząd podejmuje wystarczające działania w celu wyeliminowania problemu zanieczyszczenia powietrza w sezonie grzewczym?

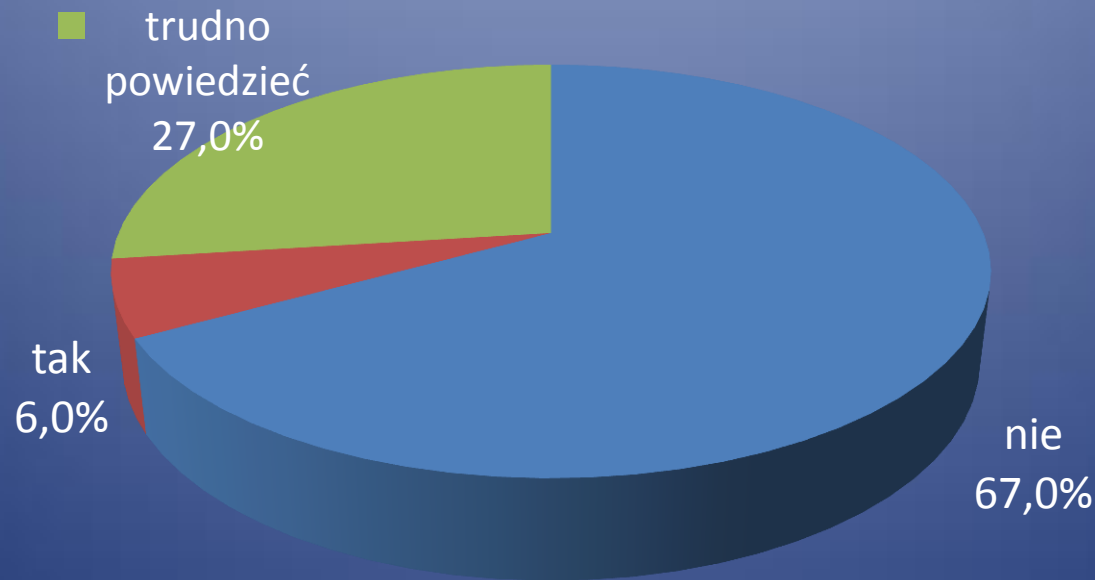


Rządowe obietnice?

Równie źle są oceniane we Wrocławiu realizacje obietnic rządu - wygłaszane zimą tego roku w czasie „kryzysu smogowego” - które deklarowała premier Szydło o tym, że rząd poprawi jakość powietrza w Polsce. 67 % wrocławian nie dostrzega realizacji tych zapewnień.

Wykres 3

Czy uważa Pan(i), że polski rząd wywiązuje się ze swoich obietnic z zimy tego roku mówiących, że poprawi jakość powietrza w Polsce?



Ani władze miasta, ani państwo: aktywne społeczeństwo!

Jeżeli władze miasta i państwo nie radzą sobie z zatrutym powietrzem, to czy sami mieszkańcy są w stanie zaangażować się w obronę czystego powietrza? Na poziomie deklaracyjnym tak odpowiadało rok temu aż 88,6% mieszkańców miasta. Dziś jest podobnie: 87 % wrocławian deklaruje możliwość zaangażowania się w poprawę jakości powietrza.

Tabela 5

W jakich działaniach byliby(aby) Pan(i) skłonny(a) brać udział? (dane w procentach)

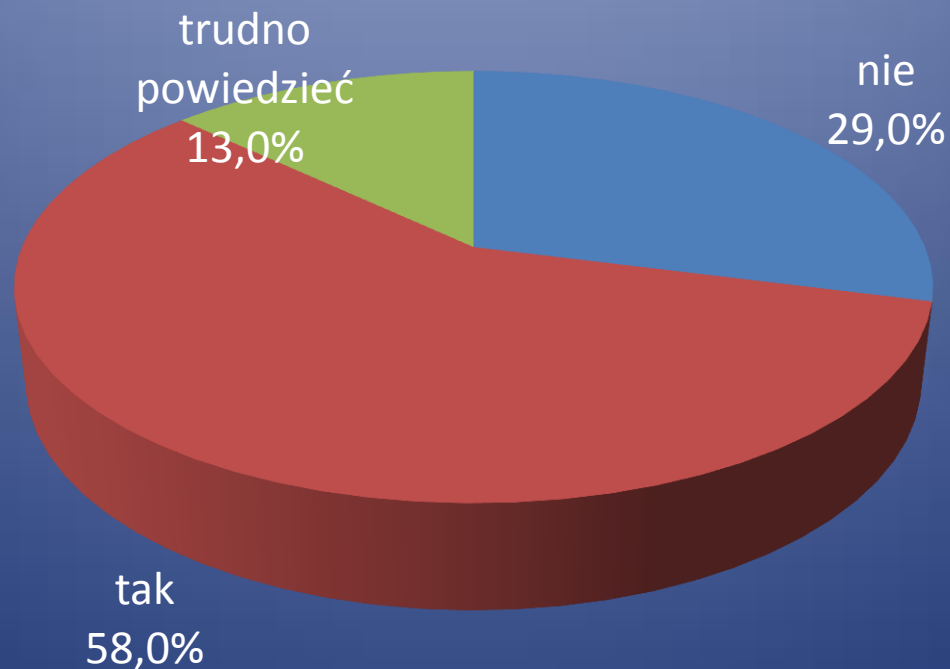
	nie		tak		trudno powiedzieć	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
podpisanie petycji	5,0	2,9	94,0	95,5	1,0	1,6
udział w demonstracji	37,0	56,2	46,0	29,3	17,0	14,4
spotkanie z władzami miasta	38,0	29,6	43,0	57,1	19,0	13,3
coroczna opłata	34,0	52,8	50,0	36,6	16,0	10,6
wsparcie dla rozwoju informacji	7,0	15,8	82,0	74,4	11,0	9,5

Mniej samochodów w centrum miasta!

Wrocławianie – choć nie tak jednoznacznie – są jednak w większości gotowi poprzeć ograniczenia ruchu samochodowego w centrum miasta w celu poprawy jakości powietrza. Odmienne zdanie w tej kwestii ma 29 % mieszkańców miasta.

Wykres 4

Czy akceptuje Pan(i) wprowadzanie ograniczeń dla ruchu samochodowego na obszarze centrum miasta w celu poprawy jakości powietrza?



Przyczyny smogu w oczach wrocławian.

W stosunku do roku minionego mniej osób wskazuje na samochody (obecnie 66,6 %, rok temu 78,2 %) jako główną przyczynę kiepskiego stanu powietrza. Pod wpływem częstych komunikatów medialnych wzrosła liczba respondentów wskazujących na spalanie śmieci w domach jako przyczynę smogu zimą.

Tabela 6

Który z wymienionych czynników najbardziej Pana(i) zdaniem wpływa na zanieczyszczenie powietrza w mieście? (można było wybrać maksymalnie 3) (dane w procentach).

	Wskazanie 1		Wskazanie 2		Wskazanie 3	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
samochody	66,6	78,2	0,0	0,2	0,0	0,0
spalanie śmieci w domowych piecach	30,4	19,2	63,8	72,3	0,0	47,3
spalanie węgla w domowych piecach	0,4	1,2	26,8	17,5	35,3	0,0
przemysł	2,6	0,8	9,4	9,8	57,9	48,0
spalanie drewna w kominkach	0,0	0,6	0,0	0,2	6,8	4,6

Dolnośląski Alarm Smogowy – konsekwencja przynosi efekty!

Tabela 7

Czy słyszał Pan(i) o społecznej kampanii Dolnośląski Alarm Smogowy? (dane w procentach)

	2017	2016
nie	54,0	71,8
tak	46,0	28,2
Ogółem	100,0	100,0